

VONDST IN DE BERM

Met een vaart van honderdveertig kilometer zoekt een grote BMW over de weg.

Achter het stuur zit een man.

Pet op. Zonnebril. Vlak voor het grote dorp Rijnkom rijdt hij de vluchtstrook naast de weg op, stopt vlak naast de vangrail. Snel opent de chauffeur de deur. Stapt naar buiten. Loopt om de auto heen Gooit een paar lege blikjes over de vangrail in de berm daarachter. Duikt even terug in de auto en komt opnieuw tevoorschijn. Vlug leegt hij zijn asbak. De sigarettenpeuken vallen in het gras. Hij buigt zich voorover om de asbak leeg te kloppen. Merkt niet dat er iets roods uit zijn jas op de grond valt. Evan later gromt de motor van de optrekkende wagen. Banden scheuren over het wegdek. Spoedig is de auto verdwenen.

“Juf, ik weet wat. Laten we....”

“Stil nu toch even, Peter”, probeert juf Nannie boven het geroezemoes van haar groepje uit te komen. “Laat ieder nu eens even stil zijn”.

Ze zitten in een grote kring in de kleine zaal van gebouw „Rehoboth”. Daar zitten ze op zondag met z’n vijftienen in de zondagsschoolklas van juf Nannie. Maar nu is het zaterdag. Op de laatste zondag hebben ze afgesproken om nu bij elkaar te komen. Waarom? Wel, de juf heeft verteld over de Here God, Die alles geschapen heeft. “Hij heeft alles goed en mooi gemaakt”, heeft juf Nannie gezegd. “Maar de mensen hebben die schepping van God bedorven. Zij hebben het kwaad in de wereld gebracht. Ook in de mooie natuur hebben de mensen zoveel stuk gemaakt. En daar doen we allemaal aan mee. Dat is verkeerd.”

Toen had de juf aan de kinderen voorbeelden gevraagd. Er was een heel gesprek ontstaan over het bederven van de natuur. Peter had gezegd: „Achter onze tuin is een geluidswal. Achter die wal loopt een grasstrook tot aan de grote weg. Soms klimmen wij de geluidswal op. We zien heel vaak dat er auto’s stoppen. Dan gooien de mensen afval over de vangrail, zomaar op de berm, tussen het gras en de bloemen. Soms stukken brood. En lege blikjes. En peuken van sigaretten”.

Wie er het eerst over begon? Betsy was het. Die zei plotseling: “Kunnen wij niet een actie voeren tegen die natuurbedervers, juf?” “Wie bedoel je, Betsy?” „Nou, wij, onze groep hier van de zondagsschool...”

En zo was het begonnen. Nu zitten ze, op zaterdag, bij elkaar in het zaaltje. Om een plan te maken.

“Juf, ik weet echt wat”. “Zeg het maar, Peter”.

Peter krijgt een kleur als alle kinderen nu naar hem kijken. Dapper steekt hij van wal. “Laten we vanmiddag allemaal naar de berm langs de grote weg gaan. En laten we dan met elkaar al dat afval oprapen en in zakken doen. Dan gooien we het in de container”.

“Ja”, zegt Betsy, “dat vind ik een leuk idee. Ik doe mee”. “Ik ook”, roepen Joop en Ria en Magda en Harry tegelijk. Alle kinderen willen meedoen.

“Heeft iemand anders nog een idee?”, vraagt juf Nannie, terwijl ze speurend rondkijkt. Ze kent haar kinderen. Ze weet, dat sommige kinderen niet direct als eerste hun mond open doen. Hans is er zo één. Die zegt niet zoveel. Maar hij heeft soms heel originele invallen. Juf heeft gelijk. Hans kucht even. Dan zegt hij, langzaam pratend: “Ik vind, dat wij de mensen in de auto’s moeten laten merken dat wij het verkeerd vinden dat ze hun afval zomaar in de berm gooien. Kunnen we geen borden langs de weg zetten. Met grote letters erop?” “Ja, dat moeten we doen!”, juicht Ria. Dan zetten we er op: “Hou je rommel bij je”. Juf Nannie lacht. “Dat zullen we nog weleens zien.”, zegt ze. “Ik vind Hans’ idee heel goed. Maar we moeten wel op het gemeentehuis toestemming vragen voor het plaatsen van zulke borden. Dat mag zomaar niet”.

“Juf, mag ik ook wat zeggen?” Allemaal kijken ze nu naar Karin. Die zit nog maar drie weken op zondagsschool en ze kennen haar nog niet zo goed. „Mijn vader werkt bij de politie”, legt Karin uit. “Hij wil ons vast wel helpen. Hij moppert zo vaak over mensen die hun vuilnis weggooien in de bossen of op de weg”.

“Fijn, Karin”, zegt juf Nannie, “vertel hem maar over ons plan”.

Nee, diezelfde middag komt het er nog niet van, van de opruimactie van de hoogste klas van de zondagsschool „Elisa” in Rijnkom. Maar twee weken later loopt een grote groep kinderen achter het huis van Peter naar de hoge geluidswal tussen de huizen en de grote weg. Ze hebben emmers en plastic zakken bij zich. Sommige kinderen hebben een lange prikstok. Daar kun je papier en plastic mee oppikken van de grond. Juf Nannie loopt voorop. Achter haar komen de jongens en meisjes. En helemaal achteraan loopt Karins vader. De politieman vindt het veiliger als hij

meegaat. Hij zal een oogje in het zeil houden en er voor zorgen dat niet één van de kinderen over de vangrail klimt naar de gevaarlijke autoweg waar het drukke verkeer raast.

Weldra zijn ze allemaal in de weer. Wat ligt er een rommel in het gras! Ze vinden van alles. Lege broodzakjes, maar ook half gevulde, bierblikjes, peuken, glasscherven die ze heel voorzichtig oppakken. Ria vindt een lege jeneverfles en Max pikt zelfs een kapotte paraplu op. Snel zijn de zakken en de emmers gevuld en de kinderen staan op het punt om de buit weg te dragen, als Peter opeens luid roept: „Hé, jongens, kijk eens wat ik hier vind!” In zijn hand houdt hij iets roods omhoog. Het is een portefeuille, gemaakt van rood leer.

Hij geeft hem aan juf Nannie. Die pakt hem aan, verbaasd. Vijftien kinderen staan nieuwsgierig om haar heen. “Wat zit er in, juf?” roepen ze haast allemaal. Intussen is Karins vader naderbij gekomen. Juf Nannie geeft hem het gevonden voorwerp. Zwijgend onderzoekt de politieman de portefeuille, “Wat zit er in, meneer?” vraagt nieuwsgierige Betsy. “Papieren”, is het korte antwoord, terwijl hij de portefeuille zorgvuldig opbergt in zijn binnenzak.

Druk pratend gaat de hele groep terug over de geluidswal naar de Dorpsstraat. Zoals afgesproken maken ze hun emmers en zakken in de vuilcontainer naast de supermarkt leeg. Vervolgens loopt de hele groep met juf Nannie mee naar Karins huis. Dat is niet ver. Karins moeder staat vreemd te kijken als haar man en dochter thuiskomen met zo’n grote groep kinderen en hun juf. Ze kent juf Nannie wel. Die vertelt haar over de opruimactie en de vondst van Peter.

Terwijl haar man naar de telefoon gaat en een nummer toetst schenkt Karins moeder zestien glazen limonade in voor juf Nannie en haar klasje kinderen, die zo hun best gedaan hebben om het weggegooid afval op te ruimen.

Karins vader voert een lang gesprek. De kinderen zijn stil. Ze willen graag horen wat hij zegt. Ze begrijpen wel dat hij doorgeeft wat hij aan gegevens in de portefeuille gevonden heeft. Na het telefoongesprek komt hij bij de kinderen zitten. “Ik heb de naam van de eigenaar van de portefeuille gevonden. Z’n rijbewijs zat er in. En het kentekenbewijs van de auto. Zijn woonplaats is Utrecht. De politie in die stad zal zo meteen terugbellen.”

Er hoeft niet lang te worden gewacht. Al na een kwartier gaat de telefoon. Karins vader luistert. Ze horen hem zeggen:” Zo, dat is niet mis, zeg. Wie zou dat gedacht hebben? Daar zullen de kinderen van opkijken. Ik ga het ze meteen vertellen. Bedankt”.

Doodstil horen de kinderen hem praten. Ze popelen van ongeduld. Wat zou er aan de hand zijn? Karins vader kijkt het groepje kinderen veelbetekenend aan. Hij voelt de spanning in de kamer. Dan zegt hij: „Jongens en meisjes, luister. De eigenaar van de portefeuille is niet alleen zijn portefeuille kwijt, maar ook zijn auto! Een grote BMW. Twee weken geleden heeft hij aangifte gedaan. Tot nu toe was de auto spoorloos. Maar... in de portefeuille heb ik een paar aantekeningen gevonden die de politie op het spoor van de dief kunnen brengen. Ze zullen hem straks wel inrekenen. De echte autobezitter zal wel blij zijn als hij hoort dat zijn portefeuille gevonden is. Er zit ook nogal wat geld in. Prachtig, nietwaar?”

De kinderen zijn even stil. Dan barsten ze los, praten honderduit over de spannende gebeurtenis. Peter vooral is apetrots. Hij heeft de portefeuille dan toch maar gevonden!

Wie, weer een paar weken later, met een auto de grote weg naar Rijnkom inslaat, nadert ongeveer tweehonderd meter voor het dorp een groot houten bord. Het staat aan de rechterkant van de weg. Wie van de andere kant komt ziet er ook één staan. Zo'n autobestuurder neemt als vanzelf wat gas terug.

Een bord? Wat staat daar op? Met grote letters staat op het bord geschilderd: UW AFVAL IS HIER NIET WELKOM!

Ria's vader, die timmerman is, heeft het bord in elkaar gezet. En Magda's moeder heeft de letters erop geschilderd. Wie heel goed kijkt, ziet onder de grote letters nog iets staan, met kleine letters:

“Opruimactie zondagsschool „Elisa” in Rijnkom”.

A. R. Maatsman

K&E1996AR